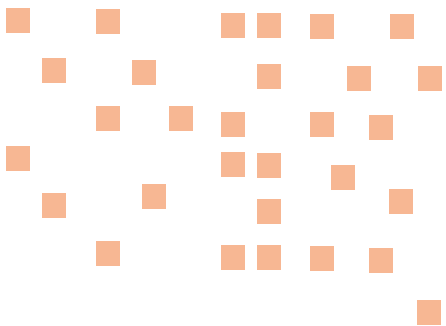

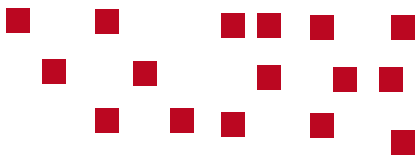
MOŁDAWIA

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

Sytuacja bezpieczeństwa i zagrożenia
dla ludności cywilnej

DPU-WIKP-424/260/2024
31/05/2024

TREŚĆ ZLECENIA

Proszę o informację na temat sytuacji bezpieczeństwa w Mołdawii.

INFORMACJE DEMOGRAFICZNE

Ludność: 3.599.528 (dane z 2024 r.) ^[1]

Skład etniczny: Mołdawianie – 75,1%, Rumuni – 7%, Ukraińcy – 6,6%, Gagauzi – 4,6%, Rosjanie – 4,1%, Bułgarzy – 1,9%, inni 0,8%. ^[2]

Skład religijny: Prawosławni 90,1%, inni chrześcijanie 2,6%, inni 0,1%, agnostycy <0,1%, ateści 0,2%, nieokreśleni 6,9% (szac. 2014). ^[3]

USTRÓJ I SYTUACJA POLITYCZNA

USTRÓJ

Zgodnie z zapisami obecnie obowiązującej Konstytucji Mołdawii z 1994 r., Mołdawia jest republiką parlamentarną. ^[4]

Od 1990 r. Mołdawia nie posiada kontroli nad Mołdawską Republiką Naddniestrza, które nie uznaje zwierzchnictwa władz w Kiszyniowie i ogłosiło niepodległość. Region ten leży między wschodnią granicą z Ukrainą a lewym brzegiem rzeki Dniestr (największe miasta to Tyraspol i Bendery, z których to drugie jako jedyne kontrolowane przez separatystów leży na prawym brzegu Dniestru) i posiada własną walutę, konstytucję, parlament, flagę i hymn. Otrzymuje wsparcie z Rosji, ^{[5][6]} nie jest jednak uznawany przez społeczność międzynarodową za niepodległy organizm państwowy. ^{[7][8]}

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY

Jednostkami terytorialno-administracyjnymi Mołdawii są: rejony, wydzielone miasta, wydzielone/autonomiczne terytoria ze specjalnym statusem, gminy, miasta i wsie.

---

¹ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

² CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

³ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

⁴ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

⁵ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>

⁶ BBC, Transnistria profile, 22.05.2023, <https://www.bbc.com/news/world-europe-18284837>

⁷ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>

⁸ Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informacje dla podróżujących, Mołdawia, Bezpieczeństwo, brak daty publikacji <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/moldawia>

Terytorium Republiki Mołdawii dzieli się na 32 rejony (nazwy pochodzą od miast-stolic), 3 wydzielone miasta (Kiszyniów, Bielce i Bendery), Terytorium Autonomiczne Gagauzji (Gagauzja). W ww. strukturze terytorialno-administracyjnej znajdują się także 1682 mniejsze jednostki administracyjno-terytorialne: 13 gmin, 53 miasta, 41 osad typu miejskiego, 916 samodzielnych osad typu wiejskiego i 659 komun (jednoczące dwie lub więcej małych wiosek, które ze względu na swoją niedużą wielkość nie mogą posiadać samodzielnej administracji).^{[9][10]}

Źródło: Wikipedia^[11]

⁹ Biroul National de Statistică, Territorial statistics, National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, http://statistica.gov.md/public/files/publicatii_electronice/Statistica_teritoriala/Statistica_teritoriala_2019.pdf

¹⁰ Moldova.md., Administrative-territorial organization of Moldova, Moldova.md. Republic Of Moldova Official Website, <https://moldova.md/en/content/administrative-territorial-organization-moldova>

¹¹ Wikipedia, Administrative divisions of Moldova, https://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_Moldova

Formalnie status obszaru autonomicznego ma również separatystyczne **Naddniestrze** (Transnistria), czyli Naddniestrzańska Republika Mołdawska.^[12]

STRUKTURA WŁADZY

Głowa państwa. Do 2016 r. prezydent Mołdawii był wybierany przez parlament, co 4 lata, maksymalnie na 2 kadencje. W marcu 2016 r. Trybunał Konstytucyjny Mołdawii uznał pośrednie wybory prezydenta za niezgodne z Konstytucją i wniósł poprawki do ustawodawstwa, zgodnie z którymi prezydent jest obecnie wybierany w wyborach bezpośrednich.^{[13][14]}

Ostatnie wybory prezydenckie odbyły się w dniu 15 listopada 2020 r. Zwyciężyła w nich **Maia SANDU**, zdobywając 57,7% głosów. Drugie miejsce zajęł Igor Dodon z 42,3% głosów. Zwycięstwo nad Dodonem zapewniły Mai Sandu przede wszystkim zgłaszane przez nią postulaty walki z systemową korupcją i układami oligarchicznymi.^{[15][16]}

Maia Sandu pełni funkcję prezydenta od 24 grudnia 2020 r. Kolejne wybory prezydenckie przewidziane są jesienią 2024 r.^[17]

Rząd i premier. Władzę wykonawczą pełni Rada Ministrów kierowana przez premiera. Skład gabinetu proponowany jest przez premiera. Jest on zatwierdzany przez parlament i przed nim odpowiada.^[18]

Aktualnym premierem Mołdawii jest **Dorin RECEAN** (od 16 lutego 2023).^[19]

Parlament i wybory parlamentarne. Władzę wykonawczą pełni Rada Ministrów kierowana przez premiera. Skład gabinetu proponowany jest przez premiera. Jest on zatwierdzany przez parlament i przed nim odpowiada.^[20]

SYSTEM PRAWNY

System prawny w Mołdawii oparty jest na prawie cywilnym. Podstawę tego systemu stanowi Konstytucja Mołdawii z 1994 r., która w kolejnych latach ulegała pewnym zmianom. Określa ona zasady organizacji władzy państwowej oraz prawa i wolności obywateli. Na straży zgodności prawa z zapisami ww. konstytucji stoi Sąd Konstytucyjny.^[21]

---

¹² Wikipedia, Naddniestrze, <https://pl.wikipedia.org/wiki/Naddniestrze>

¹³ Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>

¹⁴ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁵ Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>

¹⁶ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁷ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁸ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

¹⁹ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²⁰ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²¹ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

KARA ŚMIERCI

Do 2005 r. Konstytucja Mołdawii przewidywała karę śmierci za zbrodnie popełnione w trakcie wojny. W 2005 r. kara śmierci została zniesiona w Mołdawii. ^{[22][23]}

SYTUACJA BEZPIECZEŃSTWA

CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI BEZPIECZEŃSTWA

Siły Zbrojne Republiki Mołdawii (rum. *Forțele armate ale Republicii Moldova*), w skład których wchodzi: **Armia Narodowa**, w tym: Siły Lądowe, Siły Powietrzne oraz **Generalny Inspektorat Karabinierów** liczą około 6 500 żołnierzy w służbie czynnej oraz około 2 000 karabinierów (2023). ^[24]

Armia Mołdawii odpowiada za obronę kraju przed agresją zewnętrzną, tłumienie nielegalnej przemocy zbrojnej na granicy państwowej lub wewnątrz kraju oraz w razie potrzeby wspomaganie innych sił bezpieczeństwa wewnętrznego w utrzymaniu porządku publicznego. ^[25]

Naddniestrze. Działalność sił bezpieczeństwa Mołdawii skupia się głównie na aktywności związanej z działaniami sił separatystycznych Naddniestrza i ich rosyjskich sojuszników. Rosja posiada swoje oddziały stacjonujące w Naddniestrzu, które pełnią rolę wojsk „rozjemczych”. ^[26] W związku z trwającym konfliktem zbrojnym na Ukrainie ryzyko eskalacji konfliktu w Naddniestrzu jest obecnie znacznie wyższe niż dotychczas, pomimo że Mołdawia nie uczestniczy w tym konflikcie, ^[27] a niekiedy dochodzi do prowokacji na przykład 17 marca 2024 r. wojskowa baza w Tyraspolu została zaatakowana za pomocą dronów, które zniszczyły zaparkowany tam helikopter. Nikt nie przyznał się do przeprowadzenia ataku. ^[28]

Zagrożenie związane z wojną w Ukrainie. Mołdawia graniczy z Ukrainą, w której aktualnie trwają działania wojenne, przez co rosyjskie pociski albo ich szczątki spadały na jej terytorium. W wrześniu 2023 r. fragment rakiety zauważyli mieszkańcy wsi Hirbovat w południowo-wschodniej części kraju. MSW Mołdawii powiadomiło, że zabezpieczyło teren. Na miejsce w tym celu wysłano policjantów, a także funkcjonariuszy straży granicznej i pracowników inspektoratu ds. sytuacji nadzwyczajnych. Mołdawscy pirotechnicy przeprowadzili kontrolowaną detonację fragmentów pocisku. ^[29] Wcześniej, w lutym 2023 r. funkcjonariusze straży granicznej znaleźli fragmenty rakiety, która nie trafiła w zamierzony cel. Podobne incydenty

---

²² Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 24.05.2022, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/5418/2022/en>

²³ Amnesty International, Death Sentences and Executions 2022, 05.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2091962.html>

²⁴ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²⁵ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²⁶ CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>

²⁷ BBC, How many refugees have fled Ukraine and where are they going?, 14.03.2022, <https://www.bbc.com/news/world-60555472>

²⁸ ACLED, Moldova, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

²⁹ TVN24.pl, Fragmenty rakiety znalezione w jeziorze przy granicy z Ukrainą. Mołdawia przeprowadziła kontrolowaną detonację, 29.09.2023, <https://tvn24.pl/swiat/moldawia-kontrolowana-detonacja-pocisku-znalezonego-w-jeziorze-niedaleko-granicy-z-ukraina-to-byla-rakieta-st7366587>

odnotowywano w Mołdawii także pomiędzy końcem października 2022 r. i połową stycznia 2023 r. ^{[30][31][32]}

Według danych ACLED, w 2022 r. doszło w Mołdawii do ok. 454 różnego rodzaju incydentów, w 2023 r. – 225, a w pierwszym kwartale 2024 r. – 45. W ich wyniku zginęła jedna osoba – w 2023 r. Większość zdarzeń związanych z bezpieczeństwem, do których doszło w ww. okresie (blisko 700) była związana z protestami, a sprawcami przemocy byli uczestnicy demonstracji. ^[33]

USTAWODAWSTWO SPECJALNE

W związku z wybuchem wojny w Ukrainie, Mołdawia ogłosiła w dniu 24 lutego 2022 r. stan wyjątkowy. Został on zakończony dnia 30 grudnia 2023 r. bez dalszego przedłużenia. ^[34]

Brak jest informacji wskazujących na to, by w Mołdawii obowiązywało obecnie ustawodawstwo specjalne typu: stan wojenny, operacja specjalna, godzina policyjna itp. ^{[35][36]}

SYTUACJA LUDNOŚCI CYWILNEJ

Według danych ACLED, zarówno w 2022 r., jak i w pierwszym kwartale 2024 r. nie doszło do śmierci żadnego cywila w incydentach związanych z bezpieczeństwem. W 2023 r. odnotowana została jedna ofiara śmiertelna. ^[37]

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW ZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

DZIAŁANIA WOJENNE

W okresie od początku 2022 r. do pierwszego kwartału 2024 r. na terenie Mołdawii nie odnotowano działań zbrojnych, które wymierzone byłyby w ludność cywilną. ^[38]

---

³⁰ Wprost.pl, Rosyjska rakieta spadła na terytorium Mołdawii. Mołdawskie władze wydały oświadczenie, 31.10.2022, <https://www.wprost.pl/wojna-na-ukrainie/10929121/rosyjska-rakieta-spadla-na-terytorium-moldawii-moldawskie-wladze-wydaly-oswiadczenie.html>

³¹ Wiadomości wp.pl, Fragmenty rosyjskiego pocisku w Mołdawii. Tuż przy granicy z Ukrainą, 16.02.2023, <https://wiadomosci.wp.pl/fragmenty-rosyjskiego-pocisku-w-moldawii-tuz-przy-granicy-z-ukraina-6867182901881472a>

³² Smart Traveller, Moldova, 01.03.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

³³ ACLED, Moldova, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁴ Gov.uk, Moldova, 09.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/moldova>

³⁵ Smart Traveller, Moldova, 01.03.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

³⁶ Gov.uk, Moldova, 09.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/moldova>

³⁷ ACLED, Moldova, Violence against civilians, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

³⁸ ACLED, Moldova, Violence against civilians, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

DZIAŁANIA PARTYZANCKIE

W okresie od początku 2022 r. do pierwszego kwartału 2024 r. na terenie Mołdawii nie odnotowano działań partyzanckich, których ofiarami byłaby ludność cywilna. ^[39]

DZIAŁANIA ODWETOWE

W okresie od początku 2022 r. do pierwszego kwartału 2024 r. na terenie Mołdawii nie odnotowano żadnych działań odwetowych, których ofiarami byłaby ludność cywilna. ^[40]

SYTUACJA HUMANITARNA W STREFACH KONFLIKTU ZBROJNEGO

Nie dotyczy.

ZAGROŻENIA DLA CYWILÓW NIEZWIĄZANE Z KONFLIKTEM ZBROJNYM

TERRORYZM

W Mołdawii zagrożenie zamachami terrorystycznymi jest małe. Niemniej jednak w połowie 2022 r. miała miejsce seria alarmów bombowych na międzynarodowym lotnisku, w centrach handlowych i innych oficjalnych budynkach w stolicy, Kiszyniowie. ^[41]

POZAPRAWNE EGZEKUCJE, UPROWADZENIA, POGROMY

W ciągu ostatnich lat pojawiały się doniesienia o zaginięciach zwykłych obywateli Mołdawii i mieszkańców Naddniestrza w regionie naddniestrzańskim. ^[42]

Co jakiś czas dochodzi do nielegalnych zatrzymań, aresztowań obywateli Mołdawii przez separatystyczne siły Naddniestrza – w rejonach tuż przy granicy administracyjnej. ^[43]

Natomiast w dniu 17 lipca 2023 r. niezidentyfikowane osoby zamordowały lidera komunistów w Naddniestrzu w jego domu w Sucleia (Slobozia). ^[44]

PRZEMOC STOSOWANA W TRAKCIE DEMONSTRACJI I PROTESTÓW

Od jesieni 2022 r. w centrum Kiszyniowa, a czasami także w innych miejscach, regularnie odbywają się demonstracje polityczne. Skala protestów jest niewielka oraz

---

³⁹ ACLED, Moldova, Violence against civilians, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴⁰ ACLED, Moldova, Violence against civilians, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

⁴¹ Smart Traveller, Moldova, 01.03.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

⁴² US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>

⁴³ US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>

⁴⁴ ACLED, Moldova, Violence against civilians, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard/#/dashboard>

mają one generalnie charakter pokojowy. Od lutego 2023 r. pojawiają się jednak doniesienia o próbach wykorzystania takich demonstracji jako przykrywkę dla wywołania zamieszek. ^[45]

PRZESTĘPCZOŚĆ ZORGANIZOWANA

W Mołdawii występuje rozwinięta sieć przestępczości zorganizowanej. Powodem takiego stanu jest tranzytowe położenie kraju oraz sąsiedztwo separatystycznego Naddniestrza, które jest katalizatorem tego zjawiska w regionie. Mołdawskie grupy przestępcze zajmują się głównie przemytem narkotyków, broni i handlem ludźmi do Europy Zachodniej oraz „praniem brudnych pieniędzy”. ^[46]

W opinii ekspertów, zdarza się, że w quasi-władzach Naddniestrza znajdują się osoby poszukiwane przez Interpol międzynarodowymi listami gończymi, np. Władimir Antiufiejew – p.o. ministra bezpieczeństwa państwowego i Dmitrij Soin – lider naddniestrzańskiego młodzieżowego ruchu „Proryw”99. Osoby te, ze względu na funkcjonowanie separatystycznej republiki poza strukturami prawa międzynarodowego, pozostają bezkarne. Dopóki jednak międzynarodowy status prawny Naddniestrza pozostaje nieustalony, a jego „władze” kontrolują obszar tego para-państwa, kryminalne układy gospodarcze będą aktywne w tym regionie. A to sprzyja dalszemu rozszerzaniu się ww. negatywnych zjawisk społecznych i ekonomicznych na obszar Mołdawii oraz sąsiednich krajów. ^[47]

PRAWNE I PRAKTYCZNE ASPEKTY DOTYCZĄCE ZMIANY MIEJSCA POBYTU

PRZEPISY REGULUJĄCE SWOBODĘ PRZEMIESZCZANIA SIĘ

Prawo przewiduje wolność przemieszczania się wewnątrz Mołdawii, możliwość podróży zagranicznych, emigracji i repatriacji. Rząd ogólnie respektuje te prawa w praktyce. ^{[48][49]}

Jakkolwiek nie ma oficjalnej granicy między Mołdawią a Naddniestrzem, podróż do Naddniestrza podlega kontroli i ograniczeniom władz lokalnych. ^[50] Wzdłuż dróg prowadzących do i z Naddniestrza znajduje się wiele punktów kontrolnych. ^[51] Są na nich kontrolowane, ale nie stemplowane, paszporty. Wjeżdżając do Naddniestrza należy wypełnić 2 kopie karty migracyjne. Jedną z nich należy pokazać przy

---

⁴⁵ Gov.uk, Moldova, 09.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/moldova>

⁴⁶ Smart Traveller, Moldova, 01.03.2024, <https://www.smarttraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>

⁴⁷ Portal Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego ABW.gov.pl, Jacek Wróbel, Przestępczość gospodarcza w Naddniestrzu www.abw.gov.pl/download/1/1762/Wrobel.pdf

⁴⁸ USDOS – US Department of State (Author), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107783.html>

⁴⁹ Freedom House (Author), Freedom in the World 2023 – Moldova, 2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2088540.html>

⁵⁰ USDOS – US Department of State (Author), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107783.html>

⁵¹ Freedom House (Author), Freedom in the World 2023 – Moldova, 2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2088540.html>

wyjeździe. Przedstawiciele władz mogą zapytać o cel i długość wizyty oraz miejsce pobytu. Istnieje również możliwość nie wydania zgody na wjazd. ^[52]

MIGRACJE WEWNĘTRZNE

Według powszechnie dostępnych źródeł informacji, w Mołdawii przeważa przepływ wiejsko-miejski ludności, zwłaszcza w kierunku największych miast kraju (Kiszyniów, Balti) przyczyniając się do stałego spadku liczebności populacji zamieszkującej na obszarach wiejskich. ^[53]

WEWNĘTRZNI UCHODźCY

Konflikt zbrojny między Republiką Mołdawii a Naddniestrzem, który miał miejsce na początku lat 1990., spowodował wewnętrzne przesiedlenie około 51 000 osób oraz zmusił do szukania schronienia w krajach trzecich (głównie w sąsiedniej Ukrainie) około 80 000 osób. Podpisanie zawieszenia broni w lipcu 1992 r. umożliwiło powrót przesiedleńców i uchodźców. ^{[54][55]} Szacuje się jednak, że od 6 000 do 10 000 osób z regionu naddniestrzańskiego pozostało wewnętrznie przesiedlonych i musiało kontynuować życie w innych miejscach. Ich powrót do domów został utrudniony przez zajęcie lub pozbawienie mienia lub prawa do zamieszkania przez władze Naddniestrza, które przydzieliły „opuszczone” mienie lub mieszkania nowoprzybyłym obywatelom rosyjskim. ^[56]

UCHODźCY W KRAJACH SĄSIEDNICH

Uchodźcy: W ogólnodostępnych źródłach informacji brak jest danych na temat aktualnych skupisk uchodźców z Mołdawii, którzy przebywaliby w krajach ościennych.

Migranci: Z otwartych źródeł informacji wynika, że trudna sytuacja ekonomiczna, niski poziom życia, brak pracy, itp. przyczyniają się do wyjazdu obywateli Mołdawii poza granice kraju. Szacuje się, że 1,2-2 mln obywateli Mołdawii (ok. 45% ogólnej liczby społeczeństwa) pracuje za granicą, w zdecydowanej większości nielegalnie. Tylko 80 tys. Mołdawian pracuje legalnie w takich krajach jak: Rosja, Włochy, Ukraina, Rumunia, Portugalia, Hiszpania, Grecja, Turcja i Izrael. ^[57]

---

⁵² Gov.uk, Moldova, 09.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/moldova>

⁵³ Social Impact of Emigration and Rural-Urban Migration in Central and Eastern Europe. Moldova, 2012, <https://ec.europa.eu/social/BlobServlet?docId=8849&langId=en>

⁵⁴ Norwegian Refugee Council, PROFILE OF INTERNAL DISPLACEMENT REPUBLIC OF MOLDOVA, 2002, https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:MKDKfdNBq9EJ:https://www.ecoi.net/file_upload/nz152_00865mdv.pdf&cd=8&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=firefox-b-e

⁵⁵ Housing and Land Rights Network, Uncertainty in Transdnestrian Region, <http://hlrn.org/violation.php?id=qm9l>

⁵⁶ Housing, Land and Property Rights Technical Working Group, Foreign Experience of Housing Solutions and Compensation for Destroyed/Damaged Housing for IDPs, 2017, https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:l8GKJ04y2z8J:https://sheltercluster.s3.eu-central-1.amazonaws.com/public/docs/foreignexperiencehousingforidps-integrated_eng.pdf&cd=27&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=firefox-b-e

⁵⁷ Biroul National de Statistică, Population and demographic processes, w: National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, <https://statistica.gov.md/category.php?l=en&idc=103>

PODSUMOWANIE

Mołdawia jest republiką parlamentarną. W kraju tym nie jest stosowana kara śmierci.

Na terenie Mołdawii nie odnotowano żadnych działań wojskowych. Niemniej jednak Mołdawia nie posiada jednak kontroli nad terenami, leżącymi między jej wschodnią granicą z Ukrainą a lewym brzegiem rzeki Dniestr, w regionie Naddniestrza, które ma nieuregulowany status prawno-międzynarodowy.

Ludność cywilna nie jest w Mołdawii celem prowadzonych działań zbrojnych i nie występuje tam powszechne zagrożenie życia dla cywilów.

ZASTRZEŻENIE

Niniejsze opracowanie tematyczne zostało przygotowane przez Wydział Informacji o Krajach Pochodzenia Urzędu do Spraw Cudzoziemców na potrzeby prowadzenia postępowań w sprawach o udzielenie ochrony międzynarodowej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Opracowanie na temat sytuacji bezpieczeństwa może być pomocne w szczególności w sprawach rozpatrywanych w oparciu o **art. 15 pkt. 3 oraz art. 18 pkt. 1. Ustawy o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium RP z dn. 13 czerwca 2003 z późn. zmianami.**

Treść opracowania nie przesądza jednak o wyniku decyzji w indywidualnym postępowaniu administracyjnym, gdyż zawsze brana jest pod uwagę całość zgromadzonego materiału dowodowego i indywidualny charakter sprawy.

Informacje zamieszczone w niniejszym opracowaniu pochodzą w większości z publicznie dostępnych źródeł. Zostały one zebrane i opracowane przy zachowaniu zasady neutralności i obiektywizmu, a także z dołożeniem najwyższej staranności – tak, by odzwierciedlały aktualny w chwili publikacji opracowania stan wiedzy na prezentowany temat, a także pochodziły z różnych źródeł.

Terminologia użyta w niniejszym opracowaniu nie jest terminologią prawniczą. Określenia takie jak „prześladowanie”, „dyskryminacja”, „konflikt” itp. używane mogą być, za materiałami źródłowymi, w znaczeniu potocznym i nie są tożsame z definicjami podanymi w ustawie z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

Niniejsze opracowanie zawiera wyłącznie informacje, poglądy i opinie prezentowane przez autorów materiałów źródłowych. Oświadczenia i oceny zawarte w niniejszym opracowaniu nie są i nie mogą być uważane za oświadczenia i oceny własne Urzędu do Spraw Cudzoziemców. Niniejsze opracowanie nie jest także i nie może być uważane za jakąkolwiek deklarację polityczną polskich władz.

Urząd do Spraw Cudzoziemców nie ponosi odpowiedzialności prawnej za publikowane w opracowaniu treści ani nie jest zobowiązany do publikacji jego aktualizacji, a także nie ponosi odpowiedzialności za sposób wykorzystania udostępnionych informacji.

Informujemy, że autorskie prawa majątkowe do niniejszego opracowania, w tym prawo do jego rozpowszechniania i publicznego udostępniania w Internecie, przysługują wyłącznie Urzędowi do Spraw Cudzoziemców (adres: ul. Koszykowa 16, 00-564 Warszawa; NIP: 5262548316; REGON: 017315012).

BIBLIOGRAFIA:

---

1. ACLED, Moldova, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
2. ACLED, Moldova, Violence against civilians, 01.01.2022-31.03.2024, <https://acleddata.com/dashboard///dashboard>
3. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2021, 24.05.2022, <https://www.amnesty.org/en/documents/act50/5418/2022/en>
4. Amnesty International, Death Sentences and Executions 2022, 05.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2091962.html>
5. BBC, How many refugees have fled Ukraine and where are they going?, 14.03.2022, <https://www.bbc.com/news/world-60555472>
6. BBC, Transnistria profile, 22.05.2023, <https://www.bbc.com/news/world-europe-18284837>
7. Biroul National de Statistică, Population and demographic processes, w: National Bureau of Statistics of the Republic of Moldova, <https://statistica.gov.md/category.php?l=en&idc=103>
8. CIA, The World Factbook. Moldova, 15.05.2024, <https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/moldova/>
9. Defence24.pl, Naddniestrze prosi Rosję o "ochronę", 28.02.2024, <https://defence24.pl/geopolityka/naddniestrze-prosi-rosje-o-ochrone>
10. Euroactiv, Mołdawia: Znów antyrządowe protesty. Policja informuje o rozbiciu grup wywrotowych, 12.03.2023, <https://www.euractiv.pl/section/demokracja/news/moldawia-znow-antyrzadowe-protesty-policja-informuje-o-rozbiciu-grup-wywrotowych/>
11. Freedom House (Author), Freedom in the World 2023 – Moldova, 2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2088540.html>
12. Freedom House, Freedom in the World 2022 - Moldova, 24.02.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2068759.html>
13. Global Organized Crime Index, Moldova, <https://ocindex.net/country/moldova>
14. Gov.uk, Moldova, 09.01.2024, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/moldova>
15. Housing and Land Rights Network, Uncertainty in Transdnistriean Region, <http://hlrn.org/violation.php?id=qm9l>
16. Housing, Land and Property Rights Technical Working Group, Foreign Experience of Housing Solutions and Compensation for Destroyed/Damaged Housing for IDPs, 2017, <https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:l8GKJO4y2z8J:hhttps://sheltercluster.s3.eu-central->

1.amazonaws.com/public/docs/foreignexperiencehousingforidps-integrated_eng.pdf&cd=27&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=firefox-b-e

17. Instytut Europy Środkowej, Mołdawia: próby przebudowy sceny politycznej, 30.08.2022, <https://ies.lublin.pl/komentarze/moldawia-proby-przebudowy-sceny-politycznej/>
18. Janusz Solak, Mołdawia: republika na trzy pęknięcia. Historyczno-społeczny, militarny i geopolityczny wymiar „zamrożonego konfliktu” o Naddniestrze, Toruń: Wydawnictwo Adam Marszałek, 2014, str. 117.
19. Ministerstwo Cyfryzacji, serwis Gov.pl, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Informacje dla podróżujących, Mołdawia, Bezpieczeństwo, brak daty publikacji <https://www.gov.pl/web/dyplomacja/moldawia>
20. Moldova.md., Administrative-territorial organization of Moldova, Moldova.md. Republic Of Moldova Official Website, <https://moldova.md/en/content/administrative-territorial-organization-moldova>
21. Norwegian Refugee Council, PROFILE OF INTERNAL DISPLACEMENT REPUBLIC OF MOLDOVA, 2002, https://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:MKDKfdNBq9EJ:https://www.ecoi.net/file_upload/nz152_00865mdv.pdf&cd=8&hl=pl&ct=clnk&gl=pl&client=firefox-b-e
22. OSW, Naddniestrze w nowej rzeczywistości międzynarodowej, 29.12.2023, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2023-12-29/naddniestrze-w-nowej-rzeczywistosci-miedzynarodowej>
23. OSW, Separatyzm i gaz: rosyjskie próby destabilizacji Mołdawii, 23.08.2022, <https://www.osw.waw.pl/pl/publikacje/komentarze-osw/2022-08-23/separatyzm-i-gaz-rosyjskie-proby-destabilizacji-moldawii>
24. PAP, Gorąco w Mołdawii, Tysiące demonstrantów na ulicach., 28.02.2023, <https://www.pap.pl/aktualnosci/news%2C1543000%2Cgoraco-w-moldawii-tysiace-demonstrantow-na-ulicach-protest-prorosyjskiej>
25. PAP, Naddniestrze prosi Moskwę o pomoc. Eksperci: próba wywarcia presji na władze w Kiszyniowie. 01.03.2024, <https://www.pap.pl/aktualnosci/naddniestrze-prosi-moskwe-o-pomoc-eksperci-proba-wywarcia-presji-na-wladze-w>
26. PISM, Nowe porozumienie o współpracy obronnej między Francją a Mołdawią, 13.03.2024, <https://www.pism.pl/publikacje/nowe-porozumienie-o-wspolpracy-obronnej-miedzy-francja-a-moldawia>
27. Politico, Moldova signs security and defense pact with EU, 21.05.2024, <https://www.politico.eu/article/moldova-security-defense-pact-eu-security-cooperation-josep-borrell-border-management-cybersecurity-disinformation/>
28. Portal Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego ABW.gov.pl, Jacek Wróbel, Przesłuchanie gospodarcza w Naddniestrzu www.abw.gov.pl/download/1/1762/Wrobel.pdf

29. Portal Defence24.pl, Incydenty na granicy. Odżywa konflikt w Naddniestrzu, 02.02.2019, <https://www.defence24.pl/incydenty-na-granciy-odzywa-konflikt-w-naddniestrzu>
30. RFE/RL – Radio Free Europe/Radio Liberty, Protesters Rally In Chisinau Against Moldova's Pro-Western Government, 19.02.2023, <https://www.ecoi.net/en/document/2087258.html>
31. Rzeczpospolita, Czy Mołdawia będzie następną ofiarą Rosji? Władze w Kiszyniowie próbują wydostać się z sieci zależności od Kremla, 24.02.2023, <https://www.rp.pl/konflikty-zbrojne/art38015561-czy-moldawia-bedzie-nastepna-ofiara-rosji-wladze-w-kiszyniowie-probuja-wydostac-sie-z-sieci-zaleznosci-od-kremla>
32. Smart Traveller, Moldova, 01.03.2024, <https://www.smartraveller.gov.au/destinations/europe/moldova>
33. TVN24.pl, Fragmenty rakiety znalezione w jeziorze przy granicy z Ukrainą. Mołdawia przeprowadziła kontrolowaną detonację, 29.09.2023, <https://tvn24.pl/swiat/moldawia-kontrolowana-detonacja-pocisku-znalezonego-w-jeziorze-niedaleko-granicy-z-ukraina-to-byla-rakieta-st7366587>
34. US Department of State, 2021 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 12.04.2022, <https://www.ecoi.net/en/document/2071144.html>
35. USDOS – US Department of State (Author), 2023 Country Report on Human Rights Practices: Moldova, 23.04.2024, <https://www.ecoi.net/en/document/2107783.html>
36. Wiadomości wp.pl, Fragmenty rosyjskiego pocisku w Mołdawii. Tuż przy granicy z Ukrainą, 16.02.2023, <https://wiadomosci.wp.pl/fragmenty-rosyjskiego-pocisku-w-moldawii-tuz-przy-granicy-z-ukraina-6867182901881472a>
37. Wikipedia, Administrative divisions of Moldova, https://en.wikipedia.org/wiki/Administrative_divisions_of_Moldova
38. Wprost.pl, Rosyjska rakietka spadła na terytorium Mołdawii. Mołdawskie władze wydały oświadczenie, 31.10.2022, <https://www.wprost.pl/wojna-na-ukrainie/10929121/rosyjska-rakieta-spadla-na-terytorium-moldawii-moldawskie-wladze-wydaly-oswiadczenie.html>